

INTERNATIONAL
DEBAT

Et medlem af Ghanas sikkerhedsstyrker står vagt i forbindelse med et besøg af den britiske prins Charles i 2018. Arkivfoto: Francis Kokoroko/Reuters

I Ghana udgør politiske partiers vagtværn en alvorlig trussel mod landets sikkerhed

Ghana er politisk og økonomisk stabil, selv om landet ligger i Vestafrika, som har været og fortsat er kendetegnet ved konflikt. Men der er valg i december, som nemt kan blive voldelige.

PETER ALBRECHT
seniorforsker ved Dansk Institut
for Internationale Studier

KWESI ANING
professor ved Kofi Annan International
Peacekeeping Training Centre

Når man vender blikket mod Vestafrika, er noget af det første, man tænker på, den ustabilitet, som regionen har været kendetegnet ved siden Den Kolde Krigs afslutning. I 1990'erne var det lande som Sierra Leone og Liberia, der løb med opmærksomheden i den internationale presse. I dag er det Sahel, specielt Mali, og den stigende jihadistiske vold, der dominerer mediebildet.

Vi beskæftiger os sjældent med de udfordringer, regionen står over for, hvis ikke det drejer sig om konflikt og stater, der kollapse.

I gennem årene har Ghana fremstået som håbet om mere regional stabilitet, forbilledligt demokratisk og med økonomisk vækst.

Men også i Ghana er der tegn på spændinger i det politiske system. Dette kommer til udtryk i stigende politisk indblanding i det ghanesiske politis gøren og laden. Rekruttering er afhængig af, at man kender en person, der har politiske forbindelser. Ligeledes blander magtfulde personer, ofte politikere, sig i, hvem der kan og

skal arresteres, efterforskes og i sidste ende retsforfølges.

Det betyder, at tilliden til det ghanesiske politi er i bund, både blandt politikere og i befolkningen - medmindre man støtter det siddende regeringsparti og derfor kan drage nytte af systemet.

En konsekvens af den stigende politisering af politiet i Ghana og deraf følgende mistillid er, at de politiske partier i stigende grad laver egne vagtværn. Det gælder både det regerende parti, det Nationalpatriotiske Parti, og det største oppositionsparti, den Nationale Demokratiske Kongres.

Fænomenet er taget til i styrke, bliver diskuteret vidt og bredt i de ghanesiske medier og anses for at være en af de centrale trusler mod den demokratiske proces, specielt med henblik på de forestående valg i december 2020. Fordi politiet er under så stærkt politisk pres, kan de ikke stille noget op imod de politisk motiverede og kontrollerede sikkerhedsgrupper.

Uden for politiets hovedkvarter i Accra, Ghanas hovedstad, hænger der et banner, hvor der står, at »selvtægtsgrupper er en trussel mod demokratiet.« Men ud over at sende signaler er deres mulighed for at handle begrænset. Vagtværnene er ikke et nyt

fænomen, ligesom politisering af politiet ikke er det. Fra de første forsøg på demokratiske valg i 1951 - under britisk styre - til valgene i 2016 har de eksisteret. De er kendt for en villighed til at bruge vold for at forbedre chancerne for det politiske parti, de tjener.

I byer som Tamale i nord og Accra i syd bliver vagtværnene ofte rekrutteret fra byens fattige områder, hvor man for relativt få penge kan mobilisere, hvad der grundlæggende er tæskehold.

Det nye ved disse grupper er, hvor dominerende de er blevet i den politiske proces, men også hvor meget uafhængighed de udviser i forhold til de politiske partier, de blev etableret for at støtte.

De bliver på den ene side brugt internt i partierne til at true konkurrenter, men træder også frem, hvis løfter afgivet før et valg eller under private forhold ikke bliver efterlevet. Individuer og grupper investerer ressourcer, tid og energi i de politiske partier, sommetider alt, hvad de har, i håb om at høste politisk, økonomiske og sociale fordele i tilfælde af, at deres partier vinder magten.

På den anden side bliver de netværk, der underbygger deres aktiviteter, i stigende grad decentraliseret og kopieret på

tværs af landet, hvilket gør det sværere at kontrollere grupperne.

Grupperne gennemgår ydermere egne forandringer baseret på erfaringer med at bruge vold som politisk redskab. De udspringer af de politiske partier, men fordi vagtværnene i stigende er i færd med at løsrive sig fra deres udgangspunkt, kan de blive kapret og infiltreret af grupperinger, der vil bruge dem *imod* staten.

Det er begrænset, hvad man kan gøre for at mindske disse vagtværns rolle i valgene senere på året. Det kræver en grundlæggende afpolitiseret af politiet. Som i så mange andre lande med store fattige og ofte unge befolkninger, kræver det også en mere ligelig fordeling af ressourcerne.

Ghanas stabilitet er ikke givet på forhånd. Med den økonomiske krise, der uvægerligt vil komme i kølvandet på coronapandemien, er det derfor værd at holde øje med, hvordan disse grupper udvikler sig.

Den ghanesiske regering, men også internationale partnere, bør tage dette fænomen alvorligt, så Ghana kan forblive så relativt stabilt, som landet har været i forhold til den region, Vestafrika, det ligger i.

”

I byer som Tamale i nord og Accra i syd bliver vagtværnene ofte rekrutteret fra byens fattige områder, hvor man for relativt få penge kan mobilisere, hvad der grundlæggende er tæskehold.

I samarbejde med

The Washington Post

Dansk Institut For Internationale Studier

eurasia
group politics
first

VERDENS
BEDSTE
NYHEDER